

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/309/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114222934
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114222934.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: CreditONE, s.r.o., so sídlom Nedbalova 453/12, Bratislava, IČO: 46559051, zastúpený: JUDr. Silvia Hricová, advokátka so sídlom Dudvažská 37, Bratislava p r o t i žalovanému: Š. V., W.. XX.X.XXXX, F. L., Q. XX, o zaplatenie 439,85 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 325 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 250 Eur od 19.8.2013 do zaplatenia a trovy na konania na účet právnej zástupkyne žalobcu vo výške 50,47 Eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 38 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 18.8.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 324,85 Eur predstavujúcej istinu úveru vo výške 250 Eur a zmluvný úrok vo výške 74,84 Eur. Z uvedenej sumy žiadal priznať aj úroky z omeškania 5,5% ročne od 19.8.2013 do zaplatenia a uplatnil si aj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 75 Eur a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 Eur. Nárok odôvodnil zo zmluvy o pôžičke zo dňa 22.7.2013, ktorou žalobca (pod obchodným názvom FINCAN s.r.o.) poskytol žalovanému pôžičku 250 eur, ktorú mal žalovaný vrátiť do 18.8.2013. Ohľadom zmluvnej pokuty žalobca uviedol, že bola dohodnutá vo VOP v čl. 16 a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky odôvodnil § 369c Obchodného zákonníka.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, aj keď žaloba aj s prílohami a uznesením v zmysle § 114 O.s.p. mu bola doručená ešte dňa 25.9.2014.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd s poukazom na § 115 a ods. 2 O.s.p. vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o pôžičke č. 15027, všeobecnými obchodnými podmienkami, výpisom z účtu a zistil tento skutkový stav:

Dňa 22.7.2013 bola uzavretá medzi spoločnosťou Fincan s.r.o. a žalovaným pod č. 15027 zmluva o pôžičke. Žalobca ňou poskytol žalovanému pôžičku 250 Eur s úrokom 74,85 Eur so splatnosťou do 18.8.2013. Žalovaný mal teda žalobcovi zaplatiť 324,85 Eur. V zmluve bolo uvedené aj RPMN vo výške 3.348,54 % a ročná úroková sadzba 404,74 %. Na druhej strane zmluvy je uvedené, že ak je klient v omeškaní so splatením splátky alebo jej časti viac ako 50 kalendárnych dní odo dňa splatnosti pôžičky veriteľ má nárok na jednorazovú zmluvnú pokutu a to pri pôžičke vo výške 200 až 350 Eur v sume 75 Eur. Zmluva nie je podpísaná účastníkmi.

Z VOP žalobcu zo dňa 26.4.2013 a to konkrétne čl. 10 a 11 však vyplýva, že k uzavretiu zmluvy došlo elektronicky. Podľa týchto článkov klient sa musel najprv zaregistrovať do formulára, ktorý je k dispozícii na webových stránkach žalobcu. Následne podal žiadosť o pôžičku elektronicky alebo sms správou a to zvolením si podmienok žiadosti o pôžičku na internete. Veriteľ do 24 hodín oznámil klientovi svoje rozhodnutie sms alebo na jeho emailovú adresu a zmluvu odoslal klientovi elektronicky. Po obdržaní potvrdenia od veriteľa o poskytnutí pôžičky bola výška pôžičky poukázaná na účet klienta.

To sa aj stalo 22.7.2013, kedy na účet žalovaného žalobca poukázal 250 Eur (č.l. 4).

Zo žaloby vyplýva, že žalovaný nič z pôžičky nevrátil.

Účastníci uzavreli zmluvu o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 OZ pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Vzhľadom na to, že splatnosť pôžičky bola necelý mesiac, nie je možné aplikovať na posúdenie zmluvy zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, keďže pôsobnosť tohto zákona je vylúčená s poukazom na § 1 písm. l/ (spotrebiteľský úver nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace). Napriek tomu však niektoré ustanovenia tohto zákona platia aj pre spornú zmluvu, čo vyplýva z § 24 ods. 1, keďže žalobcu je potrebné považovať za iného veriteľa podľa § 2 písm. c/.

Podľa § 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. Na účely tohto zákona sa rozumie

iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, 6) ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 9 ods. 1 a 2, § 6 až 8, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

Znamená to, že zmluvu je potrebné posúdiť aj podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

Súd však v danom prípade nezistil chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona.

Relevantná je však v danom prípade aj aplikácia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

V danom prípade žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by pri poskytovaní úveru konal s odbornou starostlivosťou a nepredložili jediný dôkaz o skúmaní bonity žalovaného. Nesplnenie tejto povinnosti vedie k dôsledku upravenom v § 11 ods. 2 teda k tomu, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

Zároveň však súd dodáva, že úroková sadzba vo výške 404,74% p.a. je úžernícka. Priemerná úroková sadzba v bankách pri spotrebiteľskom úvere v júli 2013 so splatnosťou do jedného roka podľa internetovej stránky NBS činila len 12,78% p.a. Dohodnutý úrok takmer 40 násobne presahoval túto priemernú úrokovú sadzbu. Súd pritom už vo viacerých svojich rozhodnutiach sa zaoberali platnosťou dohody o úrokoch s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník z takejto situácie poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Podľa názoru súdu pokiaľ dohodnutý úrok predstavuje navýšenie viac ako 100% oproti priemeru bánk, ide o úrok neplatný pre rozpor so zásadou dobrých mravov. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013 zo dňa 25.9.2013 alebo 16Co 71/2011 zo dňa 8.12.2011. Aj z uvedených dôvodov súd preto vyhodnotil časť zmluvy o pôžičke a to v časti dohody o úroku za neplatnú s poukazom na 39 a 3 ods. 1 OZ ako aj § 41 OZ.

Pre úplnosť súd poukazuje na to, že písomná forma zmluvy, ktorá je zákonom predpísaná podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je zachovaná a to s poukazom na § 40 ods. 4 OZ, podľa ktorého písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

Zmluva v danom prípade bola uzatvorená elektronicky, zachytený je v nej celý jej obsah a konkretizovaní sú jej účastníci. Zachovanie písomnej formy zmluvy sa vzťahuje aj na dohodu o zmluvnej pokute. Tá je upravená v § 544 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Aj keď žalobca v žalobe zmluvnú pokutu vysvetľoval len s odkazom na VOP (čo by znamenalo jej neplatné dojednanie) súd mal za to, že dohoda o zmluvnej pokute je obsiahnutá v samotnej zmluve o pôžičke a keďže súd nezistil žiadny dôvod pre jej neplatnosť, jej výšku nepovažoval za neprimeranú, vyhovel žalobe aj o zaplatenie zmluvnej pokuty.

Žalobca považoval úroky z omeškania len z istiny úveru a zmluvného úroku, preto súd priznal úroky z omeškania len zo sumy 250 Eur, a to s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vychádzajúc zo zmluvy o pôžičke keďže žalovaný mal pôžičku vrátiť do 18.8.2013, súd priznal úroky z omeškania od nasledujúceho dňa tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

Nárok na náhradu paušálnych nákladov spojených s uplatnením pohľadávky si žalobca uplatnil podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka. Uvedené ustanovenie sa však nevzťahuje na spotrebiteľské zmluvy, ako to vyplýva z § 369 c ods. 2 Obchodného zákonníka a preto tento nárok je nedôvodný.

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však nebol úspešný v celom rozsahu. Celkovo totiž žiadal zaplatiť sumu 439,85 Eur, súd mu priznal len 325 Eur, čo znamená, že mal úspech v podiele 74% a neúspech v podiel 26%. Vychádzajúc zo zásady pomerného úspechu podľa § 142 ods. 2 O.s.p. súd mu preto priznal náhradu trov konania v rozsahu 48% (74-26). Žalobca pritom zaplatil súdny poplatok zo žaloby vo výške 26 eur a uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 79,16 eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 355/2004 Z.z. činí 31,54 eur. Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a to dva x 8,04 Eur. Celkove teda žalobca uplatnil náhradu trov konania vo výške 105,16 Eur, z toho súd mu priznal 48% čo predstavuje 50,47 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.